

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW W
KATOWICACH

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel/Fax (0-32) 255-26-47, Tel. /Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, dn.31.12.2002r.

RKT-560-s-08/02/MF

Decyzja nr RKT-63/2002

Na podstawie art. 104 k.p.a. i art. 28 ust. 6 oraz art. 11 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319; z 2001r. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 129, poz. 1102), po rozpatrzeniu sprawy wszczętej na wniosek „Transportowiec” Sp. z o.o. ul. Cicha 10, 40-116 Katowice przeciwko „Przedsiębiorstwu Komunikacji Miejskiej” Sp. z o.o. ul. Krakowska 10 43-600 Jaworzno w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nie stwierdza się** stosowania przez „Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej” Sp. z o.o. w Jaworznie praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku zarobkowego przewozu osób poprzez bezpośrednie narzucanie nieuczciwych cen w tym rażąco niskich, wyrażające się pobieraniem opłat za przewóz osób na linii komunikacyjnej, na której działalność prowadzi „Transportowiec” Sp. z o.o. poniżej obowiązującej w „Przedsiębiorstwie Komunikacji Miejskiej” Sp. z o.o. tabeli cen.

Uzasadnienie

Do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej Organem Antymonopolowym) wpłynął wniosek „Transportowiec” Sp. z o.o., ul. Cicha 10, 40-116 Katowice (zwaney dalej Wnioskodawcą) o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko „Przedsiębiorstwu Komunikacji Miejskiej” Sp. z o.o., ul. Krakowska 10, 43-600 Jaworzno (zwane dalej PKM).

W uzasadnieniu wniosku stwierdzono, że PKM pobierając opłatę w wysokości 1,10 PLN, tj. ceny poniżej kosztów własnych przedmiotowej usługi za przewóz osób na liniach komunikacyjnych, na których działalność prowadzi również Wnioskodawca stosuje praktykę ograniczającą konkurencję, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwaney dalej ustawą antymonopolową – karty nr 1-2). Zdaniem Wnioskodawcy PKM zajmuje pozycję dominującą na rynku. Wykorzystując ten fakt PKM pobiera na linii komunikacyjnej, na której konkuruje z Wnioskodawcą opłaty w wysokości 1,10 PLN, natomiast na pozostałych liniach komunikacyjnych opłatę w wysokości 2,20 PLN. Pozostali przewoźnicy w tym Wnioskodawca pobierają opłaty w wysokości 1,20 PLN. Działaniem tym PKM zamierza wyeliminować Wnioskodawcę z rynku przewozu osób. Specyfika usług transportowych nie pozwala na zbyt duże różnicowanie kosztów związanych z wykonywaniem tego typu usług, stad też w sposób jednoznaczny wynika, iż cena w wysokości 1,10 PLN pobierana przez PKM ustalona została poniżej kosztów własnych tego przedsiębiorcy.

W dniu 12.09.2002r. wszczęte zostało postępowanie antymonopolowe w sprawie nakazania zaniechania przez „Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej” Sp. z o.o. w Jaworznie stosowania praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku zarobkowego przewozu osób poprzez bezpośrednie narzucanie nieuczciwych cen w tym rażąco niskich, wyrażające się pobieraniem opłat za przewóz osób na liniach komunikacyjnych, na których działalność prowadzi Wnioskodawca poniżej

obowiązującej w PKM Sp. z o.o. tabeli cen, co może stanowić naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 1 w/w ustawy.

W toku postępowania antymonopolowego PKM stwierdziło, że szereg przewozów wykonuje w oparciu o umowę z Gminą Jaworzno Nr 201/2000 z dnia 29.06.2000r., której przedmiotem jest realizacja obsługi lokalnego transportu miejskiego miasta Jaworzna i połączeń ponadlokalnych. Ponadto, tak jak każdy inny przewoźnik PKM prowadzi również działalność przewozową na innych liniach komunikacyjnych. W związku z tym uruchomiono przewozy na linii komunikacyjnej 350 K, gdzie wysokość opłaty za przejazd wynosi 1,10 PLN.

Na przedmiotowej linii komunikacyjnej nie obowiązują uprawnienia do przejazdów ulgowych i bezpłatnych, nie obowiązują również bilety okresowe. Na linii tej kursują autobusy bardzo oszczędne w eksploatacji, istnieje również na niej duże zapotrzebowanie pasażerów. Ponadto cenę ustalono w wysokości 1,10 PLN (połowa ceny biletu jednorazowego na 1 miasto), co umożliwia pasażerowi kasowanie biletu ogólnodostępnego z jednej strony, a to pozwoliło uniknąć PKM kosztów związanych z drukowaniem biletów o nowych nominałach.

Zdaniem PKM, wykonując przewozy 4 autobusami niskopojemnymi spotyka się z istotną konkurencją ze strony innych przewoźników, którzy wykonują usługi przewozowe około 50 pojazdami. Również ceny 1,10 PLN nie można uznać za nieuzasadnioną dlatego, że Wnioskodawca w okresie wakacyjnym pobierał ceny w wysokości 1,00 PLN (karty nr 24-27).

W toku postępowania antymonopolowego Wnioskodawca stwierdził, że jedna z linii komunikacyjnych, na której prowadzi działalność przewozową, w pełni pokrywa się z linią komunikacyjną 350 K obsługiwaną przez PKM za wyjątkiem trzech przystanków, tj. Jaworzno Dąbrowa, Jaworzno Dąbrowa Narodowa, Jaworzno Łubowiec. Na w/w linii komunikacyjnej Wnioskodawca prowadzi działalność z wykorzystaniem 2 pojazdów o pojemności 16 miejsc siedzących oraz 16 pojazdów o pojemności 12 miejsc siedzących, którymi wykonuje 120 kursów na dobę. Aktualna opłata za przewóz osób wynosi 1,20 PLN, a w okresie od 1 do 31 sierpnia 2002r. wysokość opłaty wynosiła 1 PLN. Koszt jednostkowy przewozu pasażera wynosi 1,20 PLN, natomiast, zdaniem Wnioskodawcy wyliczenie faktycznych cen jednostkowych z dłuższego okresu, z uwagi na zmienną ilość pasażerów jest niemożliwa (karty nr 60-62).

W oparciu o zgromadzony w postępowaniu antymonopolowym materiał dowodowy Organ Antymonopolowy ustalił następujący stan faktyczny.

PKM prowadzi działalność polegającą na wykonywaniu krajowego zarobkowego przewozu osób – przewozy regularne na linii komunikacyjnej Nr 350 K na podstawie zezwolenia Nr SO.6431-15/2001 z dnia 12.10.2001r. (karta nr 52).

Na przedmiotowej linii zlokalizowane są następujące przystanki: Jaworzno Os. Stałe – Jaworzno Dyr. KWK Kanty- Jaworzno Urząd Skarbowy – Jaworzno Leopold – Jaworzno Pechnik – Jaworzno Hotel Brojan – Jaworzno Centrum – Jaworzno Poczta – Jaworzno Hotel Brojan – Jaworzno Pechnik – Jaworzno Leopold – Jaworzno Urząd Skarbowy – Jaworzno Os. Stałe (karta nr 37).

PKM na linii 350 K prowadzi działalność przewozową 4 autobusami o pojemności 23 miejsc siedzących + 21 miejsc stojących każdy, łącznie 88 kursów na dobę (karty nr 25 i 27).

Wnioskodawca prowadzi działalność polegającą na wykonywaniu krajowego zarobkowego przewozu osób – przewozy regularne na linii komunikacyjnej Jaworzno Centrum – Pechnik – Os. Stałe – Łubowiec (linia komunikacji miejskiej MB) w oparciu o zezwolenie wydane w dniu 19.04.1999r. (karta nr 63). Linia komunikacyjna, na której działalność przewozową prowadzi Wnioskodawca, w pełni pokrywa się z linią komunikacyjną 350 K obsługiwaną przez PKM za wyjątkiem trzech przystanków, tj. Jaworzno Dąbrowa, Jaworzno Dąbrowa Narodowa, Jaworzno Łubowiec. Na w/w linii komunikacyjnej Wnioskodawca prowadzi działalność z wykorzystaniem 2 pojazdów o pojemności 16 miejsc siedzących oraz 16

pojazdów o pojemności 12 miejsc siedzących, którymi wykonuje 120 kursów na dobę (karty nr 60-61).

Na przedmiotowej linii komunikacyjnej oprócz w/w przedsiębiorców działalność prowadzi również 18 przewoźników, którzy w całości lub w części obsługują przystanki komunikacyjne zlokalizowane na tej linii, co obrazuje poniższa tabela:

L.p.	Nazwa przewoźnika	Trasa linii	Ilość kursów R- dni robocze, S, N – sobota i niedziela	Rodzaj pojazdu – liczba miejsc	Maksymalna ilość pasażerów jaką może przewieźć dany przewoźnik w ciągu doby w dni robocze
1	Stanisław L. Jaworzno	Jaworzno: Rogatka, Poczta, (...), Os. Stałe, Os. Awaryjne i z powrotem	13-R, 6-S	13	169
2	K.M. Jaworzno	Jaworzno: Poczta (...), Os. Stałe, Sosnowiec i z powrotem	3-R	13	39
3	B.P., P.P. Jaworzno	Jaworzno: Rogatka, Poczta (...), Urząd Skarbowy, Szczakowa i z powrotem	14-R, 8-SN	26	364
4	Jerzy J. Jaworzno	Jaworzno: Rogatka, Poczta (...), Urząd Skarbowy, Szczakowa i z powrotem	13-R, 10-S	18	234
5	Krzysztof G. Jaworzno	Jaworzno: Rogatka, Poczta, Podwale, Os. Gigant, Leopold (...), Os. Stałe, El. III i z powrotem	10-R	14	140
6	Olga M. Jaworzno	Jaworzno: Szpital, Poczta (...), Os. Stałe, Kalinowa i z powrotem	6-R 2-N	15	90
7	St. M. Jaworzno	Jaworzno: Szpital, Poczta (...), Os. Stałe, Kalinowa i z powrotem	16-R 8-W	15	240
8	Adam M. Jaworzno	Jaworzno: Poczta (...), Os. Stałe, Mysłowice i z powrotem	6-R 5-SN	25	150
9	Aleksander N. Jaworzno	Jaworzno: Poczta (...), Os. Stałe, Mysłowice i z powrotem	11-R 6-SN	18	198
10	Zbigniew M. Jaworzno	Jaworzno: Poczta (...), Os. Stałe, Mysłowice i z powrotem; Jaworzno: Poczta, Podłęże, Leopold (...), Os. Stałe, Katowice i z	11-R 6-SN 6-R	2 * 29	493

		powrotem			
11	Andrzej Jaworzno P.	Jaworzno: Poczta, (...) Os. Stałe, Mysłówice i z powrotem	7-R 7-SN	45	315
12	Bogusław Jaworzno A.	Jaworzno: Poczta, (...) Os. Stałe, Mysłówice i z powrotem	12-R 7-SN	29	348
13	Piotr P. Jaworzno	Jaworzno: Os. Stałe, (...) Centrum, Chrzanów i z powrotem	8-R	15	120
14	Paweł Jaworzno D.	Jaworzno: Os. Stałe, (...) Centrum, Chrzanów i z powrotem	7-R	15	105
15	Janusz Chrzanów K.	Jaworzno: Os. Stałe, (...) Centrum, Chrzanów i z powrotem	5-R	15	75
16	Marian Chrzanów P.	Jaworzno: Os. Stałe, (...) Centrum, Chrzanów i z powrotem	7-R	15	105
17	PKS Chrzanów	Chrzanów, Jaworzno: Poczta, Leopold, Urząd Skarbowy, Os. Stałe, Katowice i z powrotem	7-R 5-SN	100	700
18	DUHABEX Chrzanów	Chrzanów, Jaworzno: Szpital, Stojałowskiego, Os. Stałe, Sosnowiec i z powrotem	7-R 5-SN	100	700

Maksymalna ilość pasażerów, jaką może przewieźć PKM w ciągu doby w dni robocze, to 3872 pasażerów, natomiast Wnioskodawca może ich przewieźć 1493 (suma: ilości miejsc w każdym z pojazdów * ilość kursów w ciągu doby).

Tak więc, PKM posiada 38,9 % udział w rynku przewozu osób na linii komunikacyjnej 350 K, natomiast udział Wnioskodawcy wynosi 15%.

Wysokość opłaty za przejazd na linii komunikacyjnej 350 K pobieranej przez PKM wynosi 1,10 PLN. Na pozostałych liniach, na których wykonuje przewozy w oparciu o umowę z Gminą Jaworzno Nr 201/2000 z dnia 29.06.2000r., stanowiącej o realizacji obsługi lokalnego transportu miejskiego miasta Jaworzna i połączeń ponadlokalnych, cena biletu za przejazd wynosi 2,20 PLN.

Wnioskodawca za przewóz osób na linii komunikacyjnej na której konkuruje z PKM pobiera opłaty w wysokości 1,20 PLN. Ponadto w okresie od 1 do 31 sierpnia 2002r. wysokość opłaty wynosiła 1 PLN.

Wnioskodawca stwierdził również, że pozostali przewoźnicy działający na w/w linii komunikacyjnej pobierają opłaty w wysokości 1,20 PLN (karta nr 2).

W oparciu o ustalony stan faktyczny Organ Antymonopolowy zważył co następuje.

Dla uznania, że sprawa ma charakter antymonopolowy niezbędne jest ustalenie czy w okolicznościach sprawy doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego. W świetle treści art. 1 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów celem regulacji w niej przyjętej jest zapewnienie rozwoju konkurencji, ochrona przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk ograniczających konkurencję i ochrona interesów konsumentów. Pozwala to przyjąć, że ma ona charakter publicznoprawny i służy ochronie interesu ogólnospołecznego. Znajduje więc zastosowanie tylko wówczas, gdy zagrożony lub naruszony zostaje interes publiczny,

polegający na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego. Ustawa zatem w odniesieniu do przedsiębiorców chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym. Działaniami antykonkurencyjnymi, bądź antykonsumenckimi, w tym rozumieniu są jedynie takie działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku, a więc gdy dotyczą nie sytuacji pojedynczego przedsiębiorcy czy konsumenta, lecz zaburzeń na rynku, w rozumieniu negatywnych zjawisk charakteryzujących jego funkcjonowanie. Ingerencja Prezesa UOKiK uzasadniona byłaby tylko wówczas, gdyby służyła ochronie tak pojętej konkurencji lub interesu konsumentów. Celem ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie jest więc ochrona prywatnoprawnego interesu przedsiębiorcy bądź konsumenta. Podstawą do zastosowania przepisów w/w ustawy winno być zatem stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, a nie interes wyłącznie grupy lub jednostki. (Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 3.04.2002r. sygn. akt XVII Ama 88/01).

W rozpatrywanej sprawie skutkami ewentualnej praktyki ograniczającej konkurencję mogli zostać dotknięci wszyscy przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą polegającą na krajowym transporcie drogowym konkurujący z PKM na całości lub części linii komunikacyjnej 350 K. W wypadku udowodnienia pobierania nieuczciwych cen, w tym cen poniżej kosztów działalności przez przedsiębiorcę zajmującego pozycję dominującą na rynku należałoby przyjąć, że zaburza to w istoty sposób konkurencję na tym rynku. Tak więc, w niniejszej sprawie mamy do czynienia z występowaniem interesu publicznoprawnego pozwalającego na ocenę zachowania PKM w świetle postanowień ustawy antymonopolowej.

Dla zastosowania mechanizmów ustawy antymonopolowej koniecznym jest wykazanie, iż przedsiębiorca przeciwko któremu skierowany jest zarzut stosowania praktyk określonych w art. 8 na rynku właściwym posiada pozycję dominującą.

Definicję rynku właściwego zawiera art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej. Rynek właściwy to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Praktyki ograniczające konkurencję ujawniają się na rynku. Dlatego też dla właściwego stosowania przepisów ustawy istotne znaczenie ma kwestia metodyki wyznaczania rynku. Rynek w ujęciu przedmiotowym odnosi się do wszystkich towarów jednego rodzaju, które poprzez szczególne właściwości, w szczególności zaś przeznaczenie, użytkowość i cenę odróżniają się od innych towarów w taki sposób, że nie istnieje możliwość dowolnej ich zmiany. Rynek pod względem asortymentowym tworzą towary, które z punktu widzenia nabywcy charakteryzują się substytutywnością.

W niniejszej sprawie rynkiem właściwym jest linia komunikacyjna 350K usytuowana na terenie Jaworzna, a w ujęciu asortymentowym jest to regularny zarobkowy przewóz osób na tej linii. Rynkiem w ujęciu produktowym są usługi przewozu osób, a wyznacznikiem rynku w ujęciu geograficznym jest stopień koncentracji usług świadczonych przez strony postępowania, określony popytem i podażą. Rynkiem właściwym dla usług regularnego zarobkowego przewozu osób świadczonych przez strony postępowania jest linia komunikacyjna 350 K. Powodem takiego wyznaczenia rynku geograficznego jest fakt, iż zezwolenie na prowadzenie działalności przewozowej dla każdej linii komunikacyjnej udzielane jest odrębnie. Ponadto Wnioskodawca i PKM konkurują ze sobą wyłącznie na linii 350 K.

Stosownie do zapisu art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %. Przepis

ten stwarza domniemanie prawne w rozumieniu art. 234 k.p.c. posiadania pozycji dominującej, jeżeli procentowy udział w rynku przekracza 40 %.

Oceniając udział w rynku pod kątem zdolności przewozowej stron niniejszego postępowania, wskazać należy, że PKM na linii 350 K prowadzi działalność przewozową 4 autobusami o pojemności 23 miejsc siedzących + 21 miejsc stojących każdy, wykonując łącznie 88 kursów na dobę. Maksymalna ilość pasażerów, jaką może przewieźć PKM w ciągu doby w dni robocze to 3872 pasażerów.

Na w/w linii komunikacyjnej Wnioskodawca prowadzi działalność z wykorzystaniem 2 pojazdów o pojemności 16 miejsc siedzących oraz 16 pojazdów o pojemności 12 miejsc siedzących, którymi wykonuje 120 kursów na dobę. Maksymalna ilość pasażerów jaką może przewieźć Wnioskodawca w ciągu doby w dni robocze to 1493 pasażerów.

Pozostałych 18 przedsiębiorców świadczących usługi przewozowe na linii 350 K dysponuje 19 pojazdami o łącznej pojemności 549 miejsc i wykonującymi łącznie 169 kursów w ciągu doby w dni robocze.

Ustalając udział w rynku poszczególnych przedsiębiorców Organ Antymonopolowy wziął pod uwagę maksymalną ilość osób, jaką dany przedsiębiorca może przewieźć w ciągu doby w dni robocze na linii komunikacyjnej 350 K.

Z obliczeń, które zawarto w tabeli na stronach 3-4 niniejszej decyzji wynika, iż PKM posiada 38,9 % udział w rynku przewozu osób na linii komunikacyjnej 350 K, natomiast udział Wnioskodawcy wynosi 15%.

Z powyższego widać, iż w stosunku do PKM nie spełnione zostało domniemanie prawne z art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej zgodnie z którym przedsiębiorca posiada pozycję dominującą na rynku, jeżeli jego udział w tym rynku przekracza 40 %. Oceniając udział PKM w rynku należy zwrócić również uwagę na fakt, że na linii 350 K działalność prowadzi 20 przedsiębiorców, dysponujących pojazdami o różnej wielkości (zarówno autobusami, jak i tzw. minibusami) i wykonujących znaczną ilość kursów w ciągu doby. Największym konkurentem PKM jest Wnioskodawca, który również prowadzi działalność przewozową na innych rynkach niż linie komunikacyjne w Jaworznie (np. w Zabrze).

Stąd też należy stwierdzić, że na przedmiotowej linii komunikacyjnej PKM spotyka się z silną konkurencją innych podmiotów, w tym Wnioskodawcy, a więc nie można stwierdzić, że PKM może podejmować działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Silna konkurencja na rynku powoduje, że PKM swoje zachowania rynkowe musi dostosowywać do sytuacji aktualnie panującej na tym rynku. Egzemplifikacją takiego działania jest polityka cenowa stosowana przez PKM na linii 350 K, gdzie przedsiębiorca ten ustalając wysokość cen brał pod uwagę ich wysokość pobieraną przez dotychczasowych przewoźników.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że pasażerowie zamierzający korzystać z usługi przewozu na linii komunikacyjnej 350 K, mają bardzo szeroką możliwość wyboru przewoźnika, który wykona tą usługę. Oferty poszczególnych przewoźników należy uznać za substytutowne i tylko od woli pasażera zależy z usług którego przedsiębiorcy skorzysta. PKM nie posiada trwałej przewagi konkurencyjnej i swoim zachowaniem nie jest w stanie ograniczyć konkurencji na rynku.

A zatem należy stwierdzić, że PKM nie zajmuje pozycji dominującej na rynku zarobkowego przewozu osób na linii komunikacyjnej 350 K w Jaworznie. Tak więc, nie spełniona została podstawowa przesłanka dla oceny zachowania PKM pod kątem stosowania przez tego przedsiębiorcę praktyk ograniczających konkurencję na rynku właściwym.

Zgodnie z zapisem art. 8 ust. 1 ustawy antymonopolowej zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Art. 8 ust. 2 pkt 1 stanowi, że nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na bezpośrednim lub pośrednim narzucaniu nieuczciwych cen, w tym cen nadmiernie wygórowanych albo rażąco niskich, odległych terminów płatności lub innych warunków albo sprzedaży towarów.

Jakkolwiek PKM nie posiada na rynku właściwym pozycji dominującej, co wyklucza możliwość stwierdzenia stosowania przez niego praktyk ograniczających konkurencję, to Organ Antymonopolowy w celu pełnego zbadania sprawy dokonał oceny zachowania PKM również w świetle pozostałych przesłanek zawartych w art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej.

Wnioskodawca zarzucił PKM bezpośrednie narzucanie nieuczciwych cen w tym rażąco niskich, wyrażające się pobieraniem opłat za przewóz osób na liniach komunikacyjnych na których działalność prowadzi „Transportowiec” Sp. z o.o. poniżej obowiązującej w tabeli cen.

Dla bytu przedmiotowej praktyki podstawową kwestią jest wykazanie przedsiębiorcy, który ją stosuje nieuczciwości w zachowaniu. Jak wskazano to we wcześniejszej części niniejszej decyzji PKM zasadniczą część przewozów wykonuje w oparciu o umowę z Gminą Jaworzno Nr 201/2000 z dnia 29.06.2000r., której przedmiotem jest realizacja obsługi lokalnego transportu miejskiego miasta Jaworzna i połączeń ponadlokalnych. Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, a w szczególności w zakresie lokalnego transportu zbiorowego. PKM zawierając umowę z Gminą Jaworzno zobowiązało się m.in. do obsługi linii komunikacyjnych wskazanych przez Gminę i odpowiednio do zakresu podjętych zobowiązań skalkulowało wysokość opłat za świadczone na tych liniach usługi przewozowe.

Ponadto PKM w 2001r. podjęło również działalność przewozową na linii komunikacyjnej 350 K w oparciu o odrębne zezwolenie. W zakresie obsługi powyższej linii komunikacyjnej PKM nie jest związane żadną umową z Gminą Jaworzno.

Na przedmiotowej linii komunikacyjnej nie obowiązują uprawnienia do przejazdów ulgowych i bezpłatnych, nie obowiązują również bilety okresowe. Na linii tej kursują autobusy bardzo oszczędne w eksploatacji, istnieje również na niej duże zapotrzebowanie pasażerów. W związku z odmiennymi warunkami ekonomicznymi prowadzenia działalności na linii 350 K w porównaniu z pozostałymi liniami komunikacyjnymi, na których działalność prowadzi PKM cenę ustalono w wysokości 1,10 PLN. Z kalkulacji przesłanej przez PKM nie wynika, aby prowadziło ono działalność przewozową na linii 350 K pobierając ceny poniżej kosztów świadczonych usług.

Wnioskodawca w toku postępowania stwierdził, że koszt jednostkowy przewozu pasażera wynosi w jego przedsiębiorstwie 1,20 PLN i w takiej też wysokości pobiera opłaty od pasażerów. Wnioskodawca stwierdził również, że pozostali przewoźnicy oprócz PKM pobierają opłaty w wysokości 1,20 PLN, za przewóz osób na linii 350 K.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na fakt, że koszty ponoszone przez poszczególnych przedsiębiorców mogą się różnić, stąd też zróżnicowana może być wysokość cen przez nich pobieranych i dlatego też, sam fakt pobierania przez jednego z przedsiębiorców ceny niższej od pobieranych przez pozostałych nie może zostać uznany za naruszenie prawa.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że Wnioskodawca w sierpniu 2002r. pobierał opłaty w wysokości 1 PLN, czyli w wysokości niższej niż opłaty pobierane przez PKM. Ponadto PKM rozpoczęło działalność na przedmiotowej linii komunikacyjnej później niż Wnioskodawca i pozostali przewoźnicy. Podejmując działalność przewozową na linii 350 K PKM ustalając wysokość opłat za przewóz osób musiało wziąć pod uwagę wysokość cen pobieranych przez konkurentów.

Z powyższych ustaleń wynika, że PKM pobiera opłaty za przewóz osób na linii komunikacyjnej 350 K, na której działalność prowadzi również Wnioskodawca poniżej obowiązującej w PKM tabeli cen obowiązujących na liniach komunikacyjnych obsługiwanych na zlecenie Gminy Jaworzno, ceny te nie mogą jednak zostać uznane za nieuczciwe w tym rażąco niskie, gdyż ich wysokość wynika z warunków ekonomicznych działalności przewozowej na linii 350 K.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że zachowanie PKM nie godzi w konkurencję na rynku właściwym. Wszyscy przedsiębiorcy prowadzący działalność przewozową na linii komunikacyjnej 350 K pobierają opłaty za przewóz osób w zbliżonej wysokości. Konkuruje przede wszystkim nie tylko ceną, ale jakością i dostępnością świadczonych usług. Podmioty działające w warunkach konkurencji zmuszane są do racjonalnego kalkulowania swoich kosztów, co w efekcie powoduje, że mają mniejsze, w przeciwieństwie do podmiotów zajmujących dominującą pozycję na rynku, możliwości wkalkulowania do ceny pozornych kosztów działalności. Powoduje to, że sytuacja taka jest korzystna przede wszystkim dla konsumentów, którzy uiszczają opłaty za usługę przewozu w wysokości adekwatnej do rodzaju i jakości tej usługi. Stąd też, pobieranie przez PKM opłat w wysokości 1,10 PLN za przewóz osób na linii komunikacyjnej 350 K jest korzystne dla konsumentów, którzy równocześnie mają możliwość korzystania z usług innych przewoźników za niewiele wyższą opłatą.

W związku z faktem, iż PKM nie zajmuje pozycji dominującej na rynku, co jest podstawowym warunkiem dla oceny zachowania przedsiębiorcy w świetle przepisów ustawy antymonopolowej, a ceny w wysokości 1,10 PLN za przewóz osób na linii 350 K nie są nieuczciwe należy stwierdzić, że PKM nie dopuściło się naruszenia art. 8 ust.2 pkt 1 ustawy antymonopolowej.

Stąd należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji stronom służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Alicja Kral